EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.12.2021
COM(2021) 822 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 45 rakendamise kohta seoses ühise põllumajanduspolitikaga seotud teavitusmeetmetega

{SWD(2021) 399 final}

I. SISSEJUHATUS

Käesolevas aruandes käsitletakse ühise põllumajanduspoliitikaga (ÜPP) seotud teavitusmeetmete rakendamist 2019. ja 2020. aastal vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1306/2013 (ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta)[1] (edaspidi „määrus“) artiklile 45.

Määruse artikli 45 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud, et rahastatavate teavitusmeetmete „eesmärk on eelkõige aidata kaasa ÜPP selgitamisele, rakendamisele ja arendamisele ning tõsta üldsuse teadlikkust selle sisust ja eesmärkidest, taastada kriiside järgselt teavituskampaaniate kaudu tarbijate usaldust, teavitada põllumajandustootjaid ja teisi maapiirkondades tegutsevaid isikuid ning edendada Euroopa põllumajandusmudelit ja aidata kodanikel seda mõista“. Artikli 45 lõike 2 viimases lõigus on märgitud, et need meetmed „peavad samuti aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide propageerimisele, tingimusel et need on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega“.

Rahastatavad teavitusmeetmed jagunevad kahte põhikategooriasse:

- kolmandast isikust organisatsioonide meetmed, mida kaasrahastatakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) (edaspidi „toetused“);
- komisjoni algatatud meetmed, mida rahastatakse 100 % ulatuses Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (edaspidi „otsesed meetmed / avalik hange“).

Vastavalt määruse artikli 45 lõikele 5 esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta tagant määruse kohaste teavitusmeetmete rakendamist käsitlev aruanne. Käesolev on üheksas selline aruanne[2].

Vaadeldaval perioodil rahastas põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat (AGRI) jätkuvalt komisjoni üldsuse teavitamise meetmete väljatöötamist ja rakendamist. Euroopa Liidu üldeesmärkidest lähtuvate teavitusprioriteetide rahastamiseks koondati ressursse erinevatest kuluprogrammidest. 2019. aastal kajastasid põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi teavitusmeetmed seda, kuidas ühine põllumajanduspoliitika aitas kaasa Junckeri komisjoni prioriteetidele, eelkõige töökohtade loomisele, majanduskasvule ja investeeringutele, ning pakkus kodanikele käegakatsutavat kasu. Samal ajal valmistus komisjon ellu viima Ursula von der Leyeni juhitava komisjoni peamisi eesmärke, eelkõige Euroopa rohelist kokkulepet. Uus komisjon seisis 2020. aastal kohe silmitsi koroonaviiruse pandeemiaga ja vajadusega, et Euroopa reageeriks hädaolukorrale kooskõlastatult ja koordineeritult. Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat aitas nii ettevõtete kui ka sektorite tasandil teha teavitustööd meetmete kohta, mis võeti kodanike tervise ja ohutuse kaitseks ning toiduainete tarneahela jätkuva tõhusa toimimise ja toiduga kindlustatuse tagamiseks. Samuti tehti teavitustööd komisjoni välja pakutud tulevikule suunatud ja rohelise kokkuleppe eesmärkidel põhineva taastekava teemal.

2020. aastal korraldati Eurobaromeetri uuring, mis on osa ELi kodanike arusaamade korrapärasest jälgimisest põllumajanduse ja ühise põllumajanduspoliitika kohta. Kolm eurooplaste poolt enim hinnatud ÜPP eesmärki – ohutu ja tervisliku kvaliteetse toidu pakkumine, põllumajandustootjatele õiglase elatustaseme tagamine, keskkonna kaitsmine ja

[1] ELT L 347, 20.12.2013, lk 549.

[2] KOM(2003) 235 (lõplik), 8. mai 2003; KOM(2007) 324 (lõplik), 13. juuni 2007; KOM(2009) 237 (lõplik), 20. mai 2009; KOM(2011) 294 (lõplik), 25. mai 2011; COM(2013) 645 final, 20. september 2013; COM(2016) 83 final, 23. veebruar 2016; COM(2017) 777 final, 19. detsember 2017; COM(2019) 634 final, 17. detsember 2019.

kliimamuutustega võitlemine – on püsinud üldiselt stabiilsena alates 2017. aastast. Üha suurem osa eurooplastest leiab, et ÜPP täidab oma eesmärgid ja toob kasu kõigile kodanikele, mitte ainult põllumajandustootjatele[3].

Peale selle viidi 2020. aasta jooksul läbi välishindamist toetav uuring[4] ühise põllumajanduspoliitika teabepoliitika kohta. Selles leiti, et võetud teavitusmeetmed aitasid parandada arusaama ja ettekujutust ühisest põllumajanduspoliitikast. Samuti andis see väärtuslikke suuniseid põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi välise teabevahetusstrateegia koostamiseks aastateks 2021–2025. Uuring aitas kaasa ka ühist põllumajanduspoliitikat käsitleva teabepoliitika üldhindamisele, mille tulemusena avaldati hindamisaruanne[5].

Tekstis mainitud lisad on kättesaadavad käesolevale aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

II. EELARVE

Rahastamisotsusega oli algselt ette nähtud, et eelarverealt 05 08 06 eraldatakse teavitusmeetmete eelarveks 2019. aastal 8 miljonit eurot ja 2020. aastal 8 miljonit eurot. Lisaks kanti vaadeldava perioodi komisjoni üldsuse teavitamise meetmete raames 2019. aastal 5 655 000 eurot ja 2020. aastal 7 545 000 eurot põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadilt (nii EAGFist kui ka EAFRDst) teabevahetuse peadirektoraadile, kes vastutab komisjoni ühiste kampaaniate juhtimise eest.

Eelarve jaotus avalike hangete (komisjoni algatusel võetud meetmed) ja toetuste (kaasrahastatud meetmed) vahel oli järgmine:

2019: avalikud hanked (4 miljonit eurot) (50 %) – toetused (4 miljonit eurot) (50 %);
2020: avalikud hanked (4 miljonit eurot) (50 %) – toetused (4 miljonit eurot) (50 %);

2019. aasta meetmete eelarve täideti kulukohustuste osas 100 % ning maksete ja võetud kohustuste osas 92,91 %.

2020. aasta meetmete eelarve täideti kulukohustuste osas 96,86 %; andmed 2020. aasta meetmetega seotud maksete kohta ei olnud käesoleva aruande koostamise ajal veel lõplikud, sest makseid võib teha kuni 31. detsembrini 2021.

III. RAHASTATUD MEETMETE JAOTUS

Aastatel 2019–2020 olid ÜPP teavitusmeetmete keskmes peamiselt tulevane ühine põllumajanduspoliitika ja komisjoni poliitilised prioriteedid. Aruandeperiood langes kokku käimasolevate läbirääkimistega mitmeaastase finantsraamistiku sektoripõhiste ettepanekute üle ühise põllumajanduspoliitika reformimiseks, mille komisjon esitas 1. juunil 2018. Meetmed hõlmasid 2019. aastal põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi käimasoleva teavitustegevuse käigus ka teadlikkuse suurendamist Euroopa Parlamendi valimistest, et suhelda kodanike ja sidusrühmadega ühise põllumajanduspoliitika reformiettepanekute teemal. Komisjon ajendas innukalt edendama Euroopa rohelise

[3] https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2229.

[4] https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cmef/regulation-and-simplification/information-policy-common-agricultural-policy-1_et.

[5] Komisjoni talituste töödokument, Ühist põllumajanduspoliitikat käsitleva teabepoliitika hindamine, SWD (2021)980.

kokkuleppe kestliku arengu tegevuskava, võttes 20. mail 2020 vastu strateegia „Talust taldrikule“ ja ELi elurikkuse strateegia ning jätkas arutelusid teiste ELi institutsioonide ja sidusrühmadega. Teadlikkuse suurendamine ühise põllumajanduspoliitika põhirollist Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisel oli sel perioodil põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi teavitustegevuses kesksel kohal; see hõlmas kestlikkuse tähtsust selle kõigis mõõtmetes – majanduslikes, sotsiaalsetes ja keskkonnaalastes. Nagu eespool mainitud, oli 2020. aastal esmatähtis teave komisjoni kiireloomuliste kooskõlastatud meetmete kohta ELi tasandil vastuseks COVID-19 puhangule. Nende hulka kuulus kodanike ja poliitikakujundajate teavitamine paljudest meetmetest, mida komisjon võttis ühise põllumajanduspoliitika haldamise lihtsustamiseks ning põllumajandustootjatele ja maakogukondadele rahalise toetuse eraldamiseks. Nii kodanike kui ka sidusrühmade jaoks sai COVID-19 pandeemia ajal ilmselgeks, kuivõrd tähtis on tugev ja vastupidav põllumajandus- ja toiduainesektor, mis toimiks igas olukorras. Veel üks oluline prioriteet 2020. aastal oli teabevahetus ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni ettevalmistamise teemal.

Teavitustegevust iseloomustas tugevdatud koostöö teiste komisjoni osakondadega, sealhulgas teabevahetuse peadirektoraadi (COMM), tervise ja toiduohutuse peadirektoraadi (SANTE), teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi (RTD), Teadusuuringute Ühiskeskuse ja keskkonna peadirektoraadiga (ENV). See kajastas rohelise kokkuleppe tegevuskava läbivat olemust. Selleks et tagada ÜPP peamiste sõnumite edastamine rohelise kokkuleppe üldise narratiivi osana, töötas põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat välja spetsiaalse teabematerjali, näiteks mahepõllumajandus-, kvaliteedi- ja innovatsioonipoliitika kohta; samuti hakati rohkem kasutama digivahendeid ja sotsiaalmeediat, et parandada sidusrühmade ja kodanikega suhtlemise tõhusust.

1. Toetused (kolmandast isikust organisatsioonide algatatud kaasrahastatud teavitusmeetmed)

Määruse artikliga 45 (teavitusmeetmed) on ette nähtud kahte liiki meetmed, mida rahastatakse toetuste abil: kolmandate isikute esitatud iga-aastased tööprogrammid või muud erimeetmed. Teavitamise erimeetmed on ajaliselt ja ruumiliselt piiratud teabeüritused, mida rakendatakse ühtse eelarve alusel. Üritused võivad ulatuda konverentsidest laiaulatusliku teavituskampaaniani, mis hõlmab eri liiki teavitustegevust (nt audiovisuaaltooted, ajakirjandusartiklid, digikommunikatsioon, seminaride ja konverentside korraldamine või põllumajandus- ja toidumessidel osalemine), mida korraldatakse eri piirkondades ja/või liikmesriikides. Iga-aastane tööprogramm hõlmab kaht kuni viit teavitamise erimeedet. Toetuskavade lihtsustamiseks ning eri teavitusmeetmete vahelise ühtsuse tagamiseks otsustati 2019. ja 2020. aastal (nagu ka eelnevatel aastatel) kaasrahastada vaid teavitamise erimeetmeid.

Konkursikutsetega[6, 7] ergutati teavitusmeetmeid, mis keskenduvad konkreetselt kestliku ühise põllumajanduspoliitika majanduslikule, keskkonna- ja sotsiaalsele mõõtmele. Sidusrühmade puhul oli eesmärk tagada suurem teadlikkus ÜPP panuse kohta säästlikkuse toetamisse. Seoses üldsusega (ja eriti linnapiirkondade noortega) julgustati muu hulgas kasutama noortega suhtlemiseks uudseid lähenemisviise; need olid suunatud koolilastele, õpetajatele ja

6 2019. aasta konkursikutse, ELT 2018/C 395/03, 31.10.2018.

7 2020. aasta konkursikutse, https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/other_eu_prog/imcap/wp-call/infome-01-2020_en.pdf.

üliõpilastele ning keskendusid näiteks sellele, kuidas suurendada teadlikkust ÜPP rollist kliimamuutustega toimetulemisel ning soodustada tervislikke toitumisharjumusi. Üldiselt oli eesmärk suurendada üldsuse teadlikkust ELi põllumajanduse ja maaelu arengule antava toetuse olulisusest ning selle panusest rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisse.

2019. aastal kaasrahastati 18 meedet ja 2020. aastal 22 meedet. Ajavahemikul 2019–2020 kaasrahastati seega kokku 40 meedet, kõiki kuni 60 % ulatuses tegelikult kantud rahastamiskõlblikest kuludest, lisaks kindlamääraline osalus 7 % rahastamiskõlblikest kuludest. Ajavahemikul 2019–2020 määrati meedia- ja teabeagentuuridele 25 toetust, et võtta meetmeid, millega suurendada teadlikkust põllumajanduse ja maapiirkondade tähtsusest ühiskonnale tervikuna; need hõlmasid märkimisväärse riikidevahelise mõõtmega meetmeid, mille viisid ellu erinevates liikmesriikides tegutsevad meediaettevõtted. Projektide abil näidati, kuidas ÜPP aitab kaasa liidu poliitiliste prioriteetide saavutamisele ja käsitleb põllumajanduse säästlikkust selle kõigis mõõtmetes. Sageli hõlmasid need meetmed pedagoogilist tegevust ja teadlikkuse suurendamise üritusi toidu ja põllumajanduse valdkonnas, tuues esile ELi toetuse rolli ja noorte põllumajandustootjate tähtsuse sektori jaoks.

Toetust anti ka kaheksale riigi tasandil võetud meetmele, mida juhtisid tootjate ühendused või põllumajandussektoriga tihedaid sidemeid omavad üksused; need projektid keskendusid ELi põllumajanduse ja maapiirkondade praegustele ja tulevastele probleemidele ning säästvuse edendamisele. Riiklikul tasandil keskendus muu hulgas ka akadeemiline asutus noorte põllumajandustootjate tulevikuvõimalustele. Peale selle korraldas ELi tasandi maaelu arendamise ühendus piiriülese projekti, mille eesmärk on toetada õpilasi põllumajanduskoolituses. Samuti said kaks riiklikul ja üks ELi tasandil keskkonnavaldkonnas tegutsevat organisatsiooni toetust meetmetele, mille eesmärk on suurendada teadlikkust keskkonnakaitse ja elurikkuse kaitsmisega seotud küsimustes strateegia „Talust taldrikule“ ja Euroopa rohelise kokkuleppe prioriteetide kontekstis.

Sageli hõlmasid toetust saanud projektid koolilastele, õpetajatele ja üliõpilastele suunatud haridust. Nende meetmete eesmärk oli kaasata noori, suurendada nende teadlikkust ühisest põllumajanduspoliitikast ja selle panusest paljudesse valdkondadesse, nagu kliimamuutused ja toiduga kindlustatus, ning edendada tervislikku toitumist kui valitud elustiili.

Riiklike ametiasutuste poolt seoses COVID-19 pandeemiaga kehtestatud piirangute tõttu tekkis mõne toetust saanud projekti meetmete elluviimisel suuri raskusi. Piirangud mõjutasid eelkõige koolides seminaride korraldamise, konverentside korraldamise ning põllumajandus- ja toidumessidel osalemisega seotud tegevusi. Kooskõlas Euroopa Komisjonis kokku lepitud üldise lähenemisviisiga näitas põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat jätkuvalt üles suurt paindlikkust lahenduste leidmisel, et tagada nende projektide elluviimine.

Käesolevale aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendis on üksikasjalik teave aruandeperioodil antud toetuste kohta, sealhulgas edukate taotluste arv liikmesriigiti.

Ajavahemiku 2019–2020 puhul on oluline rõhutada, et märkimisväärne hulk kaasrahastatud tegevusi jõudis ka laiema üldsuseni kui vahetud osalejad, seda nii tänu erialaajakirjanduse ja -meedia mitmekordistavale mõjule kui ka digitaal- ja sotsiaalmeedia sagedasemale kasutamisele levitusvahendina.

Taotlusi hinnati konkursikutsetes sätestatud rangete abikõlblikkuse, menetlusest kõrvalejätmise, valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumide alusel. See oli kooskõlas

finantsmäärusega ja kajastas komisjoni eesmärki saavutada taotlejate võrdne kohtlemine ja nendevaheline aus konkurents[8].

2. Otsesed meetmed / avalik hange (komisjoni algatusel võetud teavitusmeetmed)

Sarnaselt eelmiste aastatega rakendati 2019.–2020. aastal komisjoni algatusel suurel arvul teavitusmeetmeid. COVID-19 pandeemia tõttu jäi ära enamik silmast silma üritustest 2020. aastal (alates 1. märtsist), mõnda üritust tuli kohandada ja eelkõige mindi üldiselt üle veebipõhisele ürituste korraldamisele kogu aasta jooksul.

a) Meediavõrgustik ja veebisuhtlus

Meedia toetamine õigeaegse asjakohase teabega praeguse ja tulevase ühise põllumajanduspoliitika ja maaelu arengu poliitika kohta oli sellel perioodil jätkuvalt suur. Täiustati platvormi www.Ag-Press.eu, mis on suunatud toidu- ja põllumajandusküsimustest huvitatud ajakirjanikele. Õppekäikude, seminaride ja (2020. aastal) veebiseminaride korraldamine aitas paremini vahetada teadmisi ja kogemusi Ag-Pressi liikmete vahel ning süvendada nende arusaamist ELi meetmetest põllumajanduses ja maapiirkondades.

Võrgustiku tegevus hõlmas 2019. aastal kahe õppereisi korraldamist Rumeeniasse ja Soome nende riikide eesistumisperioodil. Õppereis Cluji piirkonda Rumeenias hõlmas ekspertide infotunde ning külaskäike põllumajandus- ja veiniettevõtetesse, mis demonstreerisid tänapäevase tehnoloogia rolli oma saavutustes. Samuti tutvustati piirkonna rikkalikku traditsioonilist juustuvalmistamise pärandit ja selle edu ELi turul, mida toetas nüüdisaegsete turundusvõtete kasutamine. Teine tähtsündmus oli äriliselt edukas maheprojekt, mis põhines Transilvaania toorseemnete külmpressimise traditsioonil. Soome ja Rumeenia tootjate ja maaettevõtjatega kohapeal toimunud mõttevahetused andsid ülevaate põllumajandustingimuste mitmekesisusest eri liikmesriikides ja nende ees seisvatest probleemidest.

Veel korraldati 2019. aasta esimesel poolel Ag-Pressi võrgustiku jaoks seminar, mis oli osa pidevast teavitustööst Aafrika-ELi põllumajanduspartnerluse edasiste edusammude kohta. See oli järg 2019. aasta juunis toimunud kolmandale Aafrika Liidu ja Euroopa Liidu põllumajandusministrite konverentsile, kus esmakordselt kinnitati poliitiline deklaratsioon koos tegevuskavaga, mille üldeesmärk on veelgi tugevdada toidu- ja põllumajandusalast koostööd kõigil tasanditel. See teabevahetus hõlmas erinevate vahendite kasutuselevõttu (pressikonverents ELi põllumajandusvoliniku ja tema Aafrika Liidu kolleegi osavõtul, pressiteated, teabelehed, ulatuslik tegevus digitaal- ja sotsiaalmeedias).

Pandeemiapiirangute tõttu pressireise 2020. aastal ei toimunud. Siiski korraldati kolm Ag-Pressi veebiseminari, et rõhutada ELi peamisi poliitilisi prioriteete. Esimene veebiseminar (20. mail) oli pühendatud ulatuslikele COVID-19-ga seotud ELi toetusmeetmetele. Seminaril keskenduti eelkõige mitmesugustele meetmetele, mis olid võetud kogu ELi hõlmavate tarneahelate toimimise tagamiseks, ning ELi toetusele VKEdele, põllumajandustootjatele ja maapiirkondadele, et leevendada kriisi mõju. Teisel veebiseminaril (20. mail), kus osalesid põllumajanduse ja maaelu arengu volinik Janusz Wojciechowski ning tervishoiu ja toiduohutuse volinik Stella Kyriakides, võeti vastu strateegia „Talust taldrikule“. Sellel üritusel käsitleti kestlikkust ja tulevase ühise põllumajanduspoliitika rolli kestlike

[8] Täpsem teave toetuste kohta on leitav ka portaalis Europa: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds/grants-information_et.

toidusüsteemide saavutamisel. kolmandal veebiseminaril (15. detsembril) käsitleti põllumajandusvaldkonna innovatsiooni ja põlvkondade vahetuse teemasid. Need põhjalikud teabevahetused komisjoni kõrgemate ametnikega põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadist ja Teadusuuringute Ühiskeskusest aitasid meedia esindajatel neid üliolulisi poliitikaküsimusi paremini mõista ning võimaldasid jagada avalikult mitte kättesaadavat teavet põllumajandusvaldkonna väljavaateid käsitleva aruande „Agricultural Outlook 2020–2030“ ja põllumajandustootjate tulevikku käsitleva uuringu „Farmers of the Future“ kohta.

Aruandeperioodil arendas põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat jätkuvalt oma sotsiaalmeediakasutust ja veebipõhist suhtlust. Ulatuslikum tegutsemine sotsiaalmeedias aitas oluliselt suurendada teadlikkust ühisest põllumajanduspoliitikast ja peamiste sihtrühmade seotust. Nii oli võimalik sõnumeid tõhusamalt ja tulemuslikumalt levitada kõikidel platvormidel, tagades mitmesuguste teemade korrapärase kajastamise. Samal ajal sai veebisisu toimivuse parema jälgimise ja seire abil teha vajalikke kohandusi, et üldsus saaks õigeaegseid ja asjakohaseid sõnumeid; nii said jälgijad ka kiiremaid ja tõhusamaid vastuseid. Veebi ja sotsiaalmeedia jaoks välja töötatud ulatuslik kasutajasõbralik suhtlusmaterjal aitas suurendada teadlikkust ÜPP rollist rohelise kokkuleppe prioriteetide täitmisel ja meetmetest, mis võeti COVID-19 pandeemia põhjustatud kriisiolukorra lahendamiseks põllumajandus- ja toiduainetesektoris. Audiovisuaalsete ja graafiliste tööriistade suurem kasutamine muutis põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi teavitustöö sotsiaalmeedias märkimisväärselt ulatuslikumaks ja atraktiivsemaks. Eriti tähelepanuväärne näide oli atraktiivne teabekampaania, mis töötati välja geograafiliste tähiste, ELi kulinaarse pärandi ja kvaliteedipoliitika näitlikustamiseks. Teine selline oli elava audiovisuaalse sisu tootmine, et tõsta esile projekti „Tuleviku põllumehed“, põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi ja Teadusuuringute Ühiskeskuse ühisalgatust uuenduslike lahenduste kohta põllumajandussektori tulevaste probleemide lahendamiseks. Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat jätkas koostööd teabevahetuse peadirektoraadi ja teiste peadirektoraatidega, et tagada sisu koordineeritud levitamine institutsiooni tasandil ja parandada seeläbi oma väljundi tõhusust.

b) Konverentsid, messid ja üritused

Ka sel perioodil oli sidusrühmadega ja avalikkusega suhtlemine põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi teavitustegevuses esmatähtis.

Konverentsid olid oluline vahend konsulteerimiseks ning teabe ja ideede vahetamiseks olulistes poliitikaküsimustes komisjoni ja paljude eri sidusrühmade vahel piirkondlikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil. Näiteks Euroopa Liidu metsastrateegia läbivaatamise tulemusi esitleti 25.–26.04.2019 Brüsselis komisjoni korraldatud konverentsil „Meie metsad, meie tulevik“. Konverentsil kinnitati metsade ja metsanduse elulist tähtsust Pariisi kokkuleppe ja ÜRO säästva arengu 2030. aasta eesmärkide kontekstis. Põllumajanduse ja maaelu arengu voliniku ja ELi nõukogu eesistujariiki esindava Rumeenia metsaministri ning kliimameetmete ja energiapoliitika voliniku sõnavõtud lõid konteksti põhjalikuks aruteluks metsandussektori potentsiaali üle ELi majanduslike, sotsiaalsete, keskkonna- ja kliimaeesmärkide edasisel edendamisel. Üldiselt oli sellel teemal suhtlemine jätkuvalt kõnealuse perioodi põhieesmärk.

Peale selle algas 2019. aasta detsembris töö strateegiaga „Talust taldrikule“, mis on rohelise kokkuleppe põhikomponent. 2019. aasta ELi põllumajanduse väljavaateid käsitleval konverentsil keskenduti strateegia „Talust taldrikule“ kestlikkusele. Täpsemalt hõlmasid sekkumised mitmeid toiduahelas osalejate algatusi tootmise, tarbimise ja kaubanduse kestlikkuse parandamiseks. Peale kliimamuutuste uuriti ka teisi kestlikkuse aspekte, nagu

talude majandusliku elujõulisuse säilitamine, maakogukondade elujõulisus, elurikkus ja loodusvarad. Uurides ELi turgude väljavaateid 2030. aastaks, võeti arvesse ka ühiskonna muutuvaid nõudmisi ja tarbijate ootusi, eelkõige jätkusuutliku toidu osas. Konverentsile kogunes üle 600 sidusrühma, kes esindasid ELi institutsioone, valitsusi ja rahvusvahelisi organisatsioone, toiduahelaga seotud isikuid, ühiskondlik-erialast sektorit, turueksperte, akadeemilisi ringkondi ja mõttekodasid ning kodanikuühiskonda laiemalt. Arutelusid levitati laialdaselt voogedastuste ning digitaalsete ja sotsiaalmeedia vahenditega.

2020. aastal tõhustati veelgi teabevahetust kestlikkuse ja eriti Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamise teemal. Põllumajanduse ja maaelu arengu ning tervise ja toiduohutuse peadirektoraat korraldasid 15.–16. oktoobril 2020 ühiselt esimese veebipõhise konverentsi „Talust taldrikule“. Põllumajanduse ja maaelu arengu ning tervishoiu ja toiduohutuse volinik osalesid ava- ja lõputseremoonial ning rõhutasid komisjoni soovi teha koostööd sidusrühmade ja kodanikuühiskonnaga, et üheskoos liikuda jätkusuutlike toidusüsteemide suunas. Veebivormingu eelis oli see, et osalejaid oli rohkelt; samuti oli ka novembris korraldatud üritusel „Geograafiliste tähiste tugevdamine“, kus uuriti ELi kvaliteedipoliitika tugevdamise viise ja vahendeid, ning 2020. aasta detsembris toimunud tulevikuväljavaateid käsitlenud konverentsil. Siiski tõstsid osalejad esile ka veebivormingu vähem positiivseid külgi, ehk siis inimestevahelise suhtlemise puudumist ning selle mõju heade tavade vahetamisele ja võrgustike loomisele.

Põllumajandusmessidel oli endiselt oluline silmast silma suhtlemine üldsuse ja huvirühmadega. Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat osales 2019. aastal kaheksal põllumajandusmessil ja -üritusel, sageli koostöös teiste komisjoni osakondadega. Tehti kättesaadavaks atraktiivsed dünaamilised teabematerjalid, sealhulgas väljaanded; korraldati üritusi, eelkõige peredele ja koolilastele. Eesmärk oli kuulata ja kaasata ning suurendada ELi institutsioonide nähtavust ja juurdepääsetavust kohalikul tasandil.

Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat osales koos tervise ja toiduohutuse peadirektoraadiga 2020. aasta alguses (nagu ka 2019. aastal) kestlikkuseteemalise stendiga kahel suurel põllumajandusmessil: Internationale Grüne Woche Berliinis ja Salon International de l’Agriculture Pariisis. Kõik teised 2020. aastaks planeeritud messid jäid pandeemiapiirangute tõttu ära.

Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat uurib edasi võimalusi, kuidas kasutada ära oma erinevaid üritusi, et jõuda võimalikult paljude kodanikeni, näiteks OKRA (FI) põllumajandusmessil Soome ELi eesistumise alguses 2019. aasta juulis. Sel puhul toimus koostöös huvirühmade ja riigiasutustega kodanike dialoog tulevase ÜPP teemal, milles osalesid põllumajandusminister, MTK president, tootjate ja ühistute liidu ning põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi ametnikud. Põllumajanduse ja maaelu arengu voliniku osalemine suurtel messidel koos liikmesriikide kõrgete esindajatega tekitas sageli ka laialdast huvi ja ulatuslikku kajastust riiklikus ja piirkondlikus meedias.

IV. KOLMANDATE ISIKUTE ALGATATUD KAASRAHASTATAVATELE MEETMETELE ANTUD TOETUSTE JA KOMISJONI ALGATUSEL VÕETUD TEAVITUSMEETMETE (AVALIKUD HANKED) KULUDE OSAKAAL (KULUKOHUSTUSED JA MAKSED)[9]

	2019			2020		
Kõik arvud eurodes	Toetused	Avalikud hanked	Kokku	Toetused	Avalikud hanked	Kokku
Tegelik eelarve	4 000 000	4 000 000	8 000 000	3 935 189	3 064 812	7 000 001
Kulukohustused + kaasvolitus (*)	4 025 093	3 974 786	7 999 879	3 935 189	2 844 906 (**)	6 780 095 (**)
Tarbimine (protsentides)	100,63 %	99,37 %	100,00 %	100,00 %	92,82 %	96,86 %
Maksed	3 674 830	3 757 698	7 432 528	– (***)	– (***)	– (***)
Makse *vs.* kulukohustus / kaasvolitus (*)	91,30 %	94,54 %	92,91 %	– (***)	– (***)	– (***)

(*) Arvud, mis sisaldavad 1. või 2. taseme kulukohustusi ning kaasvolitatud üksuste kulutatud eelarvet.
(**) Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi välissuhtluse tegevuskavade muudatuste alusel.
(***) Nende meetmetega seotud maksed on veel pooleli.

Maksed on üldjuhul väiksemad kui algselt võetud kulukohustused. Toetuste puhul on see seletatav asjaoluga, et tegevuste lõplikud kulud on väiksemad kui toetuse saaja algselt ette nägi, ning teiseks sellega, et kõiki toetusesaajate deklareeritud kulusid ei saa lugeda toetuskõlblikeks. Komisjoni algatusel võetud meetmete puhul tuleneb maksete ja kulukohustuste vaheline erinevus asjaolust, et ehkki kulukohustused on fikseeritud, on tegelikud kulud ettenähtust väiksemad tänu säästmisele ja kulutõhusamate meetmete kohaldamisele rakendamise käigus.

V. JÄRELDUS

Komisjoni teabevahetusmeetmetes oli aastatel 2019–2020 kesksel kohal ELi kestlikkuse eesmärgi edendamine sihtmärgiga muuta EL õiglaseks ja jõukaks ühiskonnaks, kus on nüüdisaegne, ressursitõhus ja konkurentsivõimeline majandus. Sel ajavahemikul rõhutati seda eesmärki kajastavates ÜPP teavitusmeetmetes tulevase ÜPP lihtsustamist ja ajakohastamist, selle suutlikkust paremini vastata esilekerkivatele majanduslikele, keskkonnaalastele ja sotsiaalsetele väljakutsetele, selle keskendumist elujõulise põllumajandusettevõtte sissetuleku toetamisele, keskkonna- ja kliimameetmete tõhustamisele, maapiirkondade sotsiaal-majandusliku struktuuri tugevdamisele ja ühiskondlike probleemide lahendamisele.

[9] See tabel ei sisalda 13 200 000 eurot, mis eraldati 2019. ja 2020. aastal teabevahetuse peadirektoraadile teavitustegevuseks.